

AVE, MAMA !

Parabolă omagială mamei mele Doamnei Valentina PETROV la cei 70 de ani (și tuturor mamelor din partea copiilor care nu au timp să le scrie sau curaj să le vorbească...)

Cred că ar părea banală fraza, dacă aș începe parabola mea prin a mă văicăra de faptul că nu găsesc cuvintele potrivite și înlănțuirea ideală de fraze pentru a edifica în slove monumentul meritoriu celei mai scumpe ființe din lume – Măicuței mele. Nu sunt nici originală, și nici primatul ideii novatoare nu-mi aparține...

Mama...Noi toți asociem acest dulce cuvânt cu darul suprem al universului - viața. Pentru mine această conotație este amplificată la infinit, deoarece din cei cinci prunci născuți prin operație cezariană în maternitatea rătăcită din sudul Moldovei, doar unul a supraviețuit – am supraviețuit eu, iată de ce viața pentru mine este un dar ales, binecuvântat de trupul sfânt al maicii mele și mâna binecuvântată a medicului ce i-a ușurat chinurile facerii.

Mama mea, *Valentina Petrov*, a avut forța, curajul, puterea mitică de a mă aduce pe lume, mai apoi de a mă crește, a mă educa, a mă lansa în viață, a veghea zi și noapte asupra ascensiunii anevoioase spre culmile cunoașterii... Și toate aceste eforturi sacrale mai sunt încă generate de inima Mamei mele, care poate cuprinde necuprinsul. Or, atotputernicul sacrificiu matern își are izvorul nesecat, coborât din nebuloase astrale, dar popositor în doruri și iubiri pământeste, doruri și iubiri care dor, ard, însă nu se sting nici pe ploaie, nici pe vânt.

...Fiica lui *Mihai și Iustina Sârghi*, țărani înstăriți din comuna Zăicani raionul Râșcani, maică mea, pe atunci Domnișoara Valentina Sârghi, a fost unica din cei cinci copii la casă, trei frați – Vasile, Gheorghe și Ion și două surori – Olița și Mama mea Valentina, care a avut posibilitatea să vină la studii în Institutul Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău. Până la acest eveniment bunelul meu Mihai a fost nevoit să ia credit de la bancă pentru a putea plăti studiile liceale ale mamei pe timpul sovietic.

Fratele mai mic al Mamei, Ionică, la cei 17 ani s-a pierdut cu zile în urma unui grav accident la liceu. Mămica mea, după moartea lui, a rămas mezina în familie, și, după tradiție, ea a fost favorizată în obținerea studiilor superioare. Și nu pentru că ceilalți frați și sora nu erau dornici de a învăța, prea grea era situația pecuniară întru învățarea tuturor copiilor din familie. Ceilalți doi frați și o soră au rămas să lucreze pământul în comuna natală, fratele Vasile a lucrat toată viața contabil în kolhoz și a ridicat și o gospodărie de toată frumusețea.

„Doamne, spune scumpa mea Mamă, câte au mai tras și părinții mei, mama și tata, nici acum nu-mi imaginez de unde au avut atâtea puteri, forțe să înfrunte urgia războiului, dar mai ales anul cu foamete.”

Bunica mea Iustina și bunelul Mihai au trăit suflare lângă suflare, inimile le-au bătut în unison cu dragostea pentru pământul pe care l-au moștenit, pentru copiii

ce i-au născut. Au scăpat ca prin minune de deportare: au fost luați la sovietul sătesc din Zăicani, pe toți i-au îmbarcat în vagoane, dar ei au fost trimiși acasă. Mai târziu însă le-au luat totul comuniștii: pământul, roada, caii, covoarele din casă, hainele – totul, venise vremea golanilor și lepădăturilor ce se scăpaseră la putere, iartă-mă Doamne de unele asociații ce-mi macină imaginația...

Înțelepciunea rustică, transmisă din generație în generație, stoicismul și vigoarea cutremurătoare a bunelor mele Mihai și Iustina, i-au inculcat maicii mele Valentina, surorii sale Olga și fraților săi Vasile și Gheorghe nemărginita dragoste pentru pământul strămoșilor, energia și capacitatea de a munci, pe care cei din dinastia Sârghi o percep ca o necesitate vitală inalienabilă, condescendența etanșă față de ființa umană din preajmă – vorba preceptului biblic – iubește-ți aproapele, și multe alte virtuți, pe care arareori le întâlnești întruchipate într-un singur om.

Viața Mamei mele nu este cea a unei eroine în sensul tradițional al cuvântului. Cred că poate să fie asemuită cu multe destine ale pedagogilor din republică. Dar eu sunt egocentrică și voi afirma contrariul – Măicuța mea este o adevărată eroină. A început cariera de pedagog în satul *Alexandru Ioan Cuza*, județul Cahul (satul de baștină a Tatălui Pavel, dar și al meu, fostul Suvorovo, zisul Hadji Abdul, sat de care sunt legate amintirile mele din copilărie; acolo au viețuit bunicii mei Elena și Ion Petrov; de la bunica Ileanca și bunelul Ion am moștenit înțelepciunea, optimismul și dragostea pentru viață). La Cuza Mama l-a urmat pe Tatăl meu, *Pavel Petrov*, pedagog și el, fost coleg al mamei de grupă academică la Institutul Pedagogic „Ion Creangă”, istoric și filolog de vocație, un om de mare cultură, de la care am preluat dragostea și talentul pentru poezie, muzică, pictură și litere.

După trei ani de lucru în școala de la Cuza, în 1963 părinții mei s-au stabilit la *Cahul*, Tatăl meu fiind invitat să lucreze la Școala Pedagogică din Cahul (aici a muncit cu abnegație invidiată până la 60 de ani, vârsta la care a plecat din viață în urma unei boli cauzate de depresie la puțin timp după pensionarea forțată din postul de lector superior de către directorul de pe atunci al școlii Curjos). Anul acesta la 18 ianuarie Tatăl meu ar fi împlinit 70 de ani. Așa și n-a mai văzut copiii aranjați pe la casele lor, s-a dus în pământ cu gândul că stăm prin cămine, profesori universitari la început de cale. Barem a prins măcar susținerea tezei mele de doctor și se tot mândrea în prezența colegilor și prietenilor cu fiica mai mare care a susținut teza de doctor în filologie. Tata la timpul său a refuzat aspirantura la Chișinău pentru a rămâne alături de familie...

Din același an 1963 Maică-mea și-a început cariera de durată la școala medie No2 din Cahul. Doamne, numai copil de pedagog să nu fii! Pedagogii mereu găsesc timp pentru copii străini, numai nu pentru ai lor! Interesant, acum de la înălțimea vârstei afirm așa ceva, însă îmi dau foarte bine seama că ceva mai târziu feciorul meu și fiica mea îmi vor incrimina același lucru, căci ce am preluat de la părinți – aceea și seamăn acum, abnegație, asiduitate în numele idealurilor pedagogice!.. Venea scumpa mea Măicuță acasă cu sute de caiete pline de compuneri, expuneri, exerciții, pe care trebuia să le verifice, să le aprecieze. O văd

și acum aplecată de-asupra lor, completând planuri de lucru calendaristice sau zilnice, căci așa se numeau pe timpuri. Și, ca să vezi, joaca noastră preferată din copilărie era de-a școala. Joaca a devenit realitate, cât de mult nu s-ar fi opus draga Mamă acestui vis.

De-a lungul celor peste 40 de ani lucrați în școală Doamna Valentina Petrov s-a sacrificat pentru cunoștințele inoculate altor copii decât ai săi. Am admirat la nesfârșit îndrăzneala și spiritul temerar al Mamei mele, care a lucrat atâta timp în școală. Mai mult decât atât, dumneaei a trăit cu problemele elevilor săi, i-a tutelat mereu, i-a menținut prezenți în discuțiile și preocupările sale. A propos la temă, eu nu am rezistat în școala medie rusă din Tiraspol decât 8 luni, după care am spus că nu mă întorc în școală sub nici un pretext, cât de ademenitoare nu ar fi retribuirea financiară. Maică-mea, Valentina Petrov, a lucrat în școală nu pentru bani, a lucrat pentru suflet și pentru societate. Astfel de sacrificiu profesional în domeniul pedagogiei mai că nu întâlnești astăzi, decât doar în provinciile rătăcite din Moldova, unde n-a ajuns deocamdată gazul natural. Prin aceste rânduri așternute stângaci vreau să omagiez toate profesoarele de carieră ce și-au dedicat viețile zecilor de generații de copii, de altfel, chipul învățământului preuniversitar din Moldova este unul feminin prin excelență. Pentru mine – acesta e chipul Mamei mele.

Au muncit o viață părinții mei, fără a fi decorați cu distincții guvernamentale, aveau doar titlul de „Eminent al învățământului public”. În 2002, atunci când la aniversarea de 10 ani ai Universității Libere Internaționale din Moldova am fost decorată cu ordinul „Gloria Muncii”, emoțiile erau prea mari pentru a rosti un discurs de acceptare. De fapt, nici nu-l pregătisem, pică decorația pe neașteptate. Dacă ar fi să rebobinez momentul, aș insista doar asupra unui pasaj: ordinul ce mi l-au înmănat este o recunoaștere a muncii celor trei generații de intelectuali, pedagogi, pe linia mamei și a tatei, *Sârghi și Petrov*. Ei au fost cei care au edificat societatea noastră în devenire, care au educat zeci de generații de tineri și au lăsat în urmă doar exemple de probitate morală inamovibilă, transmisă cu mult zel celor din jur – discipolilor din preajmă, din an în an, din generație în generație, căci Maică-mea și Taică-meu au învățat nu numai copii, dar și copiii acelor copii... Însă nu pot rebobina momentul, iar scumpa mea Mamă era în sală, lacrima privindu-mă, și eu mai am un motiv din infinit de multe pentru a-i cere iertare...

Mama!... E primul cuvânt silabisit de *homo sapiens* mai în toate limbile indo-europene. Nimic nu e întâmplător. Două silabe ce seamănă cu gânguritul unui bebeluș, două silabe care cuprind întregul univers matur, cu toate filosofii și doctrinele scrise și nescrise, fie concepute în Evul Mediu, epoca Renașterii sau cea Modernă. Filosofii afirmă că nu există adevăruri absolute. Eu una l-am descoperit pe al meu, adevărul absolut, ce extrapolează până la durere infernală sacrificiul, dragostea și uitarea de sine în numele copiilor – Mama mea.

Scumpa mea măicuță, îți sărut mâinile tale, mâinile ce m-au legănat și mi-au mângâiat copilăria, mâinile care de atâta lucru s-au ridat și au îmbătrânit

înainte de vreme, dar mâinile care știu să facă totul, alinând suferința, alungând dezastrul; îți sărut ochii tăi albaștri și profunzi ca marea, ochii dragi ce au tot pierdut din lumină, controlând teancurile de caiete ale generațiilor de elevi, ochii, ce dulce m-au privit în ziua când mi-ai dat viața, ochii ce lăcrimau, atunci când reveneam din infernul durerii...; îți sărut părul feciorelnic, mătăsos și lung, părul ce a încărunțit din cauza ingraturii insolite ale copiilor și nepoților tăi; îți sărut picioarele tale obosite, dar cele mai rezistente la intemperiiile naturii și sorții, ele tot aleargă urmându-și supuse destinul în căutarea odihnei care ar fi bine să mai zăbovească; îți sărut zâmbetul tău ziesc, pe lângă el Madona Sixtină a lui Rafael pălește și devine fadă, căci ea nu e decât o pictură anemică, idolatrizată de oameni, iar Tu, dragă Mamă, ești floare vie, ești rază dătătoare de viață, ești soarele și lumina văzului meu, ești cântecul de leagăn al durerilor mele, ești izvorul viselor și speranțelor mele, ești universul meu, ești firul de iarbă și steaua din cer, ești nestematele din străfundul mărilor și oceanelor, ești eu, Tu, scumpa mea Mamă!

La cei 70 de ani împliniți, dragă Mamă, Dumnezeu să te mai țină mulți ani înainte pentru liniștea și pacea mea, a surorii mele, a nepoților tăi. Atâta timp cât te știu lângă mine, inima îmi va bate cu ritmuri vivace, vreau să te știu cât mai sănătoasă, cât mai voioasă, și te rog să accepți această declarație de dragoste a fiicei tale – *te iubesc atât de mult, încât așa și nu am găsit (nici la finele parabolei mele) cuvintele potrivite pentru a-ți reda sentimentul meu umil și sincer, fapt pentru care, și multe alte fapte și nefapte, te rog, să mă ierți, scumpa mea Mamă...*

Ana PETROV-GUȚU

Doctor, conferențiar
Prim-Vicerector ULIM